

Eugen SIMION

Modelul Proust

(I)

Abstract

Articolul se referă la traducerea integrală a romanului În căutarea timpului pierdut, al lui Marcel Proust, datorată Irinei Mavrodin. Semnalând că aceasta reprezintă a doua traducere a celebrului roman în cultura noastră și că ea are loc la aproape un secol de la apariția primului volum (Du côté de chez Swann, 1913), autorul textului insistă asupra modului în care literatura noastră a primit acest roman considerat de numeroși critici și teoreticieni ai genului a fi cel mai important al secolului al XX-lea. În prima parte a studiului se face o incursiune în receptarea critică a lui Proust în cadrul literaturii franceze.

Cuvinte-cheie: receptare critică, modelul Proust, literatura română, istoria universală a romanului

L'article se réfère à la traduction intégrale du roman "À la recherche du temps perdu", réalisé par Irina Mavrodin. En signalant que celle-ci représente la deuxième traduction du célèbre roman dans notre culture et qu'elle a lieu à presque un siècle de l'apparition du premier tome (Du côté de chez Swann, 1913), l'auteur du texte insiste sur le mode dans lequel notre littérature a reçu ce roman considéré par de nombreux critiques et théoriciens du genre le plus important du XX-ième siècle. Dans la première partie de l'étude on fait une incursion dans la réception critique de Proust dans le cadre de la littérature française.

Mots-clés: réception critique, modèle Proust, littérature roumaine, l'histoire universelle du roman

Irina GEORGESCU

Tratat de post-eternitate

Abstract

Autoarea identifică în cel mai recent volum de poezie al lui Liviu Ioan Stoiciu, "Pe prag (Vale- Deal)", atât mesajul parabolic, cât și angoasele existențiale ale unei instanțe complementare: ispita, căința, nepăsarea, lenea, frica de moarte, viciul. Realitatea poemelor este falsificată, reprezentând numai copia interferențelor și a impresiilor despre o lume defunctă. Trăind în derută, fără repere, Vale-Deal devine un alter-ego ascet al eroului însuși, prins în carapacea propriului trup. În versurile lui Liviu Ioan Stoiciu, metafizicul este împins cu blândețe într-o parte, în locul lui instaurându-se vidul și așteptarea.

Cuvinte-cheie: Liviu Ioan Stoiciu, poezie, Tudor Arghezi, categorii negative, experiență a morții.

A Treaty about Post-eternity. *The authoress identifies in Liviu Ioan Stoiciu's recent volume of poems "On the Treshold (Valley-Hill)" both the parabolic message and the existential anguishes of a complementary instance: temptations, contrition, negligence, laziness, fear about death, vice. The reality of poems is counterfeited, representing only the copy of interferences and of the impressions about a lost world. Living routed, without any mark, Valley-Hill becomes a hermit alter ego, caught in the shell of his own body. In Liviu Ioan Stoiciu's lines, the metaphysic is refused gently, because in its place is installed the wide and the expectation.*

Keywords: *Liviu Ioan Stoiciu, poetry, Tudor Arghezi, negative categories, death experience.*

"În cazul manuscriselor eminesciene - "marele miracol al culturii românești", orice ar spune detractorii și "dilematorii" - e vorba de o deplinătate de ordin intelectual"

Mihai Cimpoi în dialog cu Vitalie Răileanu

Abstract

Interviul acordat, Mihai Cimpoi a vorbit despre preocupările sale critice și teoretice, oferind detalii cu privire la modul cum înțelege rolul criticului. S-a referit apoi la interesul său pentru studierea clasicilor și asupra modelului eminescian în cultura română. De asemenea, a relatat raportul său cu instituțiile cenzurii până în 1991 și a concesiilor ideologice minimale pe care a fost nevoit să le facă pentru a publica "O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia". Totodată, a precizat necesitatea ca fiecare critic să-și revizuiască opinii.

Cuvinte-cheie: Mihai Cimpoi, interviu, M. Eminescu, stilul critic, modele culturale, literatura română din Basarabia.

In the interview, Mihai Cimpoi spoke about his critical and theoretical preoccupations, offering details about the way he understands the critic's mission. Next, he referred to his interest in studying the classics and to M. Eminescu's model in the Romanian culture. Besides, he told his relation with the censorship institutions until 1991 and the concessions he made in order to publish "A Open History of the Romanian Literature from Bessarabia". In the same time, he specified the necessity that each critic revises his opinions.

Keywords: Mihai Cimpoi, interview, M. Eminescu, critical style, cultural models, Romanian literature from Bessarabia.

Caius Traian DRAGOMIR

"Etica protestantă și spiritual capitalismului"

Abstract

Acest titlu a fost atribuit de Max Weber celei mai influente lucrări publicate în primii ani ai secolului al XX-lea. Condiția morală impusă de coerența structurii credinței religioase (Weber a luat în considerare în special confesiunea calvină) a generat cele mai bune șanse pentru acumularea de resurse de capital pentru și pentru constituirea punctelor de început. Articolul de față pune criza capitalismului pe seama a trei factori: alterarea, la confluența mileniilor a convingerilor religioase (nu doar calvine sau creștine în general), coruperea devoțiunii și scăderea nivelului de cultură chiar și în societățile intelectualizate.

Cuvinte-cheie: Max Weber, capitalism, criză, morala protestantă, etica succesului, cultură.

The Protestant Ethics and the Spirit of Capitalism. *This title was given by Max Weber to his most influent work published in the first years of the 20th century. The moral condition created by the observance of very coherent and well structured religious belief (Weber took into account especially the Calvinism) generates the best chances for the accumulation of the capital resources and for the constitution of important commencements. This article attributes the crisis of capitalism to the three factors: the alteration, at the turn of the millennia, of the religious convictions (not only Calvinist or, more generally, Christian), the corruption of the national devotion and the drop of the cultural level, even in the intellectual society.*

Keywords: Max Weber, capitalism, crisis, protestant moral, the ethic of success, culture.

Iordan DATCU

Avatarii ale manuscriselor lui Eminescu

Abstract

Autorul se referă la istoria manuscriselor lui M. Eminescu, subliniind starea de neliniște din presa literară dintre 1889 și 1902, știut fiind faptul că scriitorul avea o ladă în care își depozita lucrările. Teama ca aceasta să se fi pierdut a dispărut când T. Maiorescu a donat-o Bibliotecii Academiei Române. Editare a manuscriselor a durat aproape un secol, prin eforturile lui Perpessicius, Constantin Noica sau Eugen Simion. După încheierea muncii de editare electronică și de curățare a textelor (2009, 35 de volume, 14000 de pagini), s-au găsit persoane care să conteste calitatea proiectului. Toate aceste polemici au fost

adunate în volumul "Avatarii ale manuscriselor Eminescu, Cuvânt înainte de Eugen Simion, culegere alcătuită de Anca Silvia Bogdan și Marin Diaconu, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2009).

Cuvinte-cheie: M. Eminescu, manuscrise, editare, ediție electronică, polemici.

Eminescu's Manuscripts Avatars. *The author refers to the history of M. Eminescu's manuscripts, underlining the anguish from the literary press between 1889 and 1902, knowing that the writer had a case in which deposed his works. The fear that it might have been lost disappeared when T. Maiorescu donated it to the Romanian National Library. The issuance of the manuscript lasted near a century, throughout the efforts of Perpessicius, Constantin Noica or Eugen Simion. After the electronic work and the texts' cleanings were ended (2009, 35 volumes, 14000 pages), some people contested the project's quality. All those polemics were gathered in the volume "Eminescu's Manuscripts Avatars" (2009, Foreword by Eugen Simion, selection by Anca Silvia Bogdan and Marin Diaconu, National Foundation for Science and Art, 2009).*

Keywords: M. Eminescu, manuscripts, issuance, electronic edition, polemics.

I. MADOSA

E. Lovinescu, apărător al "formelor fără fond"

Abstract

Sinteză a proiectului postdoctoral în Științe filologice, textul de față urmărește să demonstreze modalitatea în care E. Lovinescu - în foarte controversata sa *Istoria civilizației române moderne* (1924-1925) - a fost un vașnic apărător al ideii maioresciene a "formelor fără fond" în cultura română. Prin urmare, ținta polemică a acestui efort nu este Ibrăileanu, cum a afirmat Călinescu, ci Zeletin, adeptul ideii "formelor fără fond", dar în accepțiunea burgheziei românești.

Cuvinte-cheie: cultură și civilizație românească, modernitate, forma fără fond, T. Maiorescu

*The résumé of a planned Doctor's Degree in Philological Sciences, this text is meant to demonstrate why E. Lovinescu - by his extremely controversial *History of Modern Romanian Civilisation* (1924-1925) - was an ineluctable defender of Maiorescu's idea of "forms without essence" in Romanian Culture. Therefore the polemical target of the work is not Ibrăileanu, as Călinescu said, but Zeletin, the supporter of the idea of "forms without essence" by the means of the Romanian Bourgeoisie*

Keywords: Romanian culture and civilisation, modernism, forms without essence, T. Maiorescu

Mircea PLATON

În linie dreaptă:

**Conservatorul Petru Th. Missir și statul
reprezentativ (II)**

Abstract

Junimistul Petru Th. Missir (1856-1929) e sortit să devină unul dintre cele mai importante repere ale oricărei mișcări de renaștere națională românească. Cunoscut până acum doar unui mănunchi firav de specialiști, Missir e un gânditor conservator a cărui recuperare nu are nimic de a face cu sentimentalismul de arhivă. Missir nu e un autor care trebuie scos din uitare, ci un gânditor care ne poate smulge din amnezie. Asemenea oricărui conservator autentic, Missir e interesat de realitate și de lupta împotriva falsificării ideologice și, de fapt, a realității, realitatea având de a face și cu trecutul, prezentul și potențialul unei națiuni, așadar, cu semnificația ei.

Cuvinte-cheie: Petru Th. Missir, Junimea, conservatorism, ideologie, realitate, națiune.

Conservatory Peter Th. Missir and representative state. *Petru Th. Missir (1856-1929) is destined to become one of the most important marks of any national resurrection movement. Known until now by a small group of specialists, Missir is a conservative thinker whose recovery has nothing in commune with the archive's sentimentalism. Missir is not an author, who must be kept out from oblivion, but a scholar, who saves us from amnesia. As any veritable conservative, Missir is interested by reality and the battle against the ideological forgery and, in fact, of the reality itself, reality being related with the past, present and the potential of a nation, with its sense.*

Keywords: Petru Th. Missir, Junimea, conservative, ideology, reality, nation.

Mihai A. STROE

**William Blake: The Metal Foundation
(I)**

Abstract

William Blake created one of the most fascinating cosmo-philosophical systems in the history of thought. In the present study we explore an essential element in this Weltanschauung: the metal foundation of the mental Universe and its correlative corporeal/physical Universe. Special reference is made to iron and its connection to Los (i.e. Time, the Prophet, the Artist, the Sun). We research the probable significance of

Urizen's Book of Brass and Book of Iron. By his "poetic" and scientific-intellectual- rational metals and other natural and supernatural materials - all of which represent various micro- and macrocosmic forces - Blake erects one of the most impressive metallomorphic worldviews in the history of world literature. We try hereby to elucidate the reasons for which Blake laid stress with such power on the image of metals, and what their broader significance is in a system which proclaims prophecy as a deep insight into - simultaneously - cosmic, natural and psychic time, i.e. the integral composite past-present-future intercontinuum: one of the most important forces given man for his own salvation.

Cuvinte-cheie: the books of metal (iron, brass, silver, gold), metal scrolls, the four zoas, axis mundi, heaven of iron, meteoritic iron, transcendental metals, druidism, megaliths.

Mircea DINUTZ

Lydda.

Triumful literaturii

Abstract

La nouă decenii de la apariția în volum, "Lydda" (1911) rămâne - și la această oră - o carte aproape necunoscută. Respinsă categoric de Titu Maiorescu (ne stă mărturie o întreagă corespondență), executată drastic de H. Sanielevici (1925), apreciată (cu prudență) de Pompiliu Constantinescu (1940) pentru realizarea personajului feminin - o figură vie de femeie, pe care ai fi voit să o iubești, primind note bune din partea unor comentatori modești (Zina Milcovici, Lucian Predescu), dar ignorată de E. Lovinescu și G. Călinescu, care n-o pomenesc în niciun fel în cunoscutele lor sinteze, această carte (eseu filosofic? roman epistolar?) părea destinată a fi evitată chiar și de statornica memorie a istoriei literaturii.

Cuvinte-cheie: Duiliu Zamfirescu, "Lydda", roman epistolar, eseu filosofic, modernitate.

Lydda. The Triumph of Life. *After nine decades from its publishing "Lydda" still remains an almost unknown book. Rejected categorically by Titu Maiorescu (there is a large correspondence about this subject), executed drastically by H. Sanielevici (1925), appreciated prudently by Pompiliu Constantinescu (1940) for the feminine character - a living figure, whom one would have wanted to love, receiving big notes from modest commentators (Zina Milcovici, Lucian Predescu), but ignored E. Lovinescu and G. Călinescu, who do not mention at all in their celebre syntheses, this volume (a philosophic essay? an epistle novel?) seemed to be avoided even by the steady memory of the literary history.*

Keywords: Duiliu Zamfirescu, "Lydda", epistle novel, philosophic essay, Modernity.

Oana SAFTA

Între autovictimizare și statutul de victimă: Belu Zilber

Abstract

Figură cunoscută în peisajul bucureștean dintre Cele Două Războaie Mondiale, prezență constantă în cercurile sociopolitice și mondene, apropiat al ministrului comunist Lucrețiu Pătrășcanu de a cărui moarte a fost făcut responsabil, Belu Zilber a cunoscut aceeași soartă ca și a multor alți simpatizanți ai comunismului. Având toate calitățile necesare pentru o carieră strălucitoare, dar inconstant și cu o moralitate dubioasă, Belu Zilber a devenit o victimă politică, făcându-le părtașe la propria dramă pe alte persoane nevinovate. Arestat în 1930 ca spion sovietic, a cunoscut după 1944 monstruoza regimului totalitar impus de U.R.S.S, fiind trimis din nou la închisoare de cei pe care îi susținea.

Cuvinte-cheie: Belu Zilber, "Monarhia de drept dialectic", Lucrețiu Pătrășcanu, comunism, închisoare, spionaj, U.R.S.S.

Between Auto-victimization and the Status of Victim: Belu Zilber. *A well known figure in the Bucharest's environment between the Two World Wars, a constant presence in the socio-political circles, a close collaborator of Lucrețiu Pătrășcanu, whose death he was responsible, Belu Zilber met the same destiny as other communist adherents. Possessing all the qualities to reach an impressive career, but being inconstant and doubtfully moral, he became a politic victim, involving others to his drama. Arrested in 1930 as Soviet spy, he became aware of the monstrosities of the totalitarian regime imposed by the USSR after 1944, being condemned to jail by those who he had supported.*

Keywords: Belu Zilber, "The Monarchy of Dialectic Right", Lucrețiu Pătrășcanu, communism, jail, espionage, USSR.

Oana RUSU

Poetica cuvintelor în libertate: o analiză comparată a manifestelor dadaiste și poeziilor lui Tristan Tzara

Abstract

Acest studiu își propune prin urmărirea dezideratelor manifestelor dadaiste ale lui Tristan Tzara, să pună în lumină direcțiile de aplicabilitate ale acestor deziderate în poezia sa de factură dadaistă, luând în considerare și valențele literare ale textelor programatice pentru a observa modalitățile stilistice specifice programului dada. Deși cele "Șapte manifeste dada" (1924) apar ulterior poeziilor propriu-zis dadaiste din "Collection Dada" (1916) și din volumul "Douăzeci și cinci de poeme" ("Vingt-cinq poèmes", Collection Dada, Zürich, 1918), considerăm că acest exercițiu comparatist își găsește justificarea dacă privim și poeziile sale de debut (dintre 1913 și 1915) reunite în volumul "Primele poeme" și care prezintă prefigurări ale dadaismului. Astfel, vom iniția demersul analitic pornind de la manifestele dada pentru a studia și interpreta imperativele acestui curent cu scopul de a le compara apoi cu realizările poetice și cu modalitățile de a pune în practică aceste deziderate în poezia dadaistă a lui Tzara. Vom analiza doar poeziile din volumele "Douăzeci și cinci de poeme", "Omul aproximativ" ("L'Homme approximatif", Paris, 1931) și "La Première aventure céleste de Monsieur Antipyrine" (din Collection Dada, Zürich, 1916).

Cuvinte-cheie: Tristan Tzara, avangardă, dadaism, distrugerea convențiilor, bruiaj sintactic, lectură verticală, lectură orizontală.

The Poetic of the Free Words: a Comparative analysis of Tristan Tzara's Dada Manifestos and Poems. *This study aims to stress the purposes of Tristan Tzara's Dada manifestos, highlighting the pragmatic directions of these ideas in his poetry, by taking into account the literary functions of the programmatic texts in order to observe the specific modalities of the Dada project. Although "The Seven Dada Manifestos" (1924) appeared after the proper Dada poems in the "Dada Collection" and in the volume "Twenty Five Pomes" ("Vingt-cinq poèmes", Collection Dada, Zürich, 1918), we consider this comparative perspective necessary if one comments upon his debut works (1913 and 1915) reunited under the title "Primele poeme" ("The First Poms") and which represent Dada anticipations. Thus, we begin our study with the Dada manifestos to discover their imperatives and the modalities in which Tzara applied them. Next, we analyze the poems from the following volumes: "Twenty Five Pomes", "The Doubtful Man" ("L'Homme approximatif", Paris, 1931), and "The First Celestial Adventure of Mr. Antipyrine" ("La Première aventure céleste de Monsieur Antipyrine", Collection Dada, Zürich, 1916).*

Keywords: Tristan Tzara, Avant-gardes, Dada, the destruction of conventions, syntactical mess, vertical reading, horizontal reading.

Blogurile scriitorilor

Abstract

Este de netăgăduit că, de un deceniu încoace, scriitorii români sunt tot mai conectați la noile media. Dovadă că unii dintre aceștia au devenit administratorii unor bloguri personale, în care își postează articolele de presă, comentariile privind viața politică și culturală, poezii, bucăți de proză sau fragmente de jurnal. Astfel, întâlnirea cu publicul cititor se realizează mai repede. Vizitatorii acestor platforme on-line au posibilitatea să-și comunice direct opiniile și chiar să influențeze viitoarea activitate a scriitorilor. Neîndoielnic, ne aflăm într-o perioadă când scriitorii își redefinesc raportarea la indicii sociologici. Cuvinte-cheie: scriitori, bloguri, public, Igor Mocanu, Liviu Ioan Stoiciu, Cristian Teodorescu, Radu Vancu, Gelu Vlașin.

Writers Blogs. *No one can deny that the Romanian writers have become more and more connected to the new media for at least a decade. A few of them began to administrate personal blogs, where they post newspaper articles, comments upon political and cultural life, poems, prose or diary fragments. Thus, the meeting with readers is realized more quickly. Those who visit the on-line platforms have the possibility to communicate directly their opinions and even to influence the writers's future activity. Undoubtedly, we find ourselves during a period in which the writers redefine their relation with the sociological factors.*

Keywords: *writers, blogs, public, Igor Mocanu, Liviu Ioan Stoiciu, Cristian Teodorescu, Radu Vancu, Gelu Vlașin.*

Virgil TĂNASE Egalitatea de șanse (I)

Abstract

De ce discutăm despre "egalitatea de șanse"? Pentru că șansa, fiind un dat de plecare, rezultatul va fi mereu același: după ce ne aliniem cu toții în spatele aceleiași linii, odată dat startul, cineva va câștiga, onest de această dată, respectându-și adversarii, fără avantaje prealabile. Logic, după ceam avut aceleiași șanse, urmează competiția, și nu va fi decât un învingător. Mă îndoiesc că ne dorim așa ceva. Să fim totuși de bună credință și să acceptăm că este vorba de o cursă cu un scop nobil, ca odinioară când fugeam la școală pentru concursul "Fii gata pentru muncă și apărarea patriei!". Ce e cursa asta în care ne angajăm ? Tocmai cea propăvăduită în lung și-n lat în diferitele documente europene care trâmbițează mândru că menirea existenței noastre colective este "creșterea economică și dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere".

Cuvinte-cheie: *egalitatea de șanse, competiție, UE, identitate națională, multiculturalism, barieră lingvistică.*

The Equality of Chances. *Why do we discuss about the "equality of chances"? Because the chance, being a starting point, the result would be anytime the same: after we toe the mark, and we began to run, one would win honestly the race, respecting the other competitors, without any prior advantages. Logically, after we had the same opportunities, there comes the competition and it would be a single winner. I doubt that we desire something like this. Let us be still in good faith and accept that we talk about a race, which has a noble purpose, like we used to run at school in the contest "Get ready for work and defending your motherland!" What is this contest we imply in? Is it really that preached everywhere in different EU documents, which announce proudly that the sense of our commune existence is "the economic growth and the development of the society based on knowledge".*

Keywords: equality of chances, competition, EU, national identity, multiculturalism, linguistic barrier.